

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ АРХЕОГРАФІЇ ТА ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА
ІМЕНІ М. С. ГРУШЕВСЬКОГО НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ

СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

2020 № 4 (154)

Головний редактор
С. М. Шуміло

Шеф-редактор
С. О. Павленко

**Заступники
головного редактора**
В. О. Дятлов, О. Б. Коваленко

**Відповідальний
секретар**
В. В. Шуміло

**Випускові
редактори**
С. А. Токарев, Е. Л. Міден

Редакційна рада

І. М. Аліференко, Г. В. Боряк, О. Я. Гаранін, І. Б. Гирич, С. Л. Лаєвський,
В. М. Лозовий, О. П. Моця, Ю. А. Мицик, Г. В. Папакін, М. О. Носко, Н. Б. Реброва,
Т. Розен, О. Г. Самойленко, В. А. Смолій, Ю. О. Соболев, С. В. Шумило, О. П. Реєнт

Редакційна колегія

А. М. Боровик, С. Ф. Веремєєв, О. М. Веремейчик, Г. В. Вертієнко, О. І. Галенко,
В. О. Дятлов, Я. В. Капранов, О. Б. Коваленко, І. В. Кондратьєв, Т. П. Льоннгрєн,
С. М. Ляшко, О. О. Маврін, Р. В. Маньковська, Є. Остапчук, А. М. Острянюк,
В. М. Пекарчук, С. М. Плохий, В. М. Половець, О. А. Прігарін, О. Я. Рахно,
Г. Хаусман, В. Г. Ченцова, О. Є. Черненко, Д. Чишмеджєєв, Н. В. Шліхта,
К. М. Ячменіхін

З 02.07.2020 р. журнал включено до **категорії Б**

Переліку наукових фахових видань України,
публікації яких зараховуються до результатів дисертаційних робіт
зі спеціальностей **032 “Історія та археологія”** і **035 “Філологія”**

Статті журналу індексуються в **Google Scholar** та **OpenAIRE**

Журнал видається за фінансової підтримки Чернігівської облдержадміністрації
6 разів на рік

Міністерство юстиції України. Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації Серія КВ № 23837–13677Р від 03.04.2019

ISSN-print: 2518-7422

ISSN-online: 2518-7430

Адреса редакції: вул. Гетьмана Полуботка, 53, м. Чернігів, 14013, Україна

Телефон для довідок: +38-(046)-295-7418

E-mail: pavlenkoso1955@gmail.com

Старий сайт журналу: siver-litopis.cn.ua

Новий сайт журналу: journals.urau/index.php/2518-7422

INSTITUTE OF HISTORY OF UKRAINE OF THE NAS OF UKRAINE
M.S. HRUSHEVSKYI INSTITUTE OF UKRAINIAN ARCHEOGRAPHY AND
SOURCE STUDIES OF THE NAS OF UKRAINE
T.H. SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY «CHERNIHIV COLEHIUM»
NATIONAL ASSOCIATION OF LOCAL RESEARCHERS OF UKRAINE

SIVERIAN CHRONICLE

SCIENTIFIC JOURNAL

2020 № 4 (154)

Editor-in-Chief
S. Shumilo

Managing Editor
S. Pavlenko

Deputies of the Editor-in-Chief
V. Diatlov, O. Kovalenko

Executive Secretary
V. Shumilo

Technical Editors
S. Tokariev, E. Miden

Editorial Council

I. Aliferenko, H. Boriak, O. Haranin, I. Hyrych, S. Laievskyy, V. Lozovy, O. Motsia,
Yu. Mytsyk, H. Papakin, M. Nosko, N. Rebrova, T. Rosén, O. Samoilenko, V. Smolii,
Yu. Sobol, S. Shumylo, O. Reient

Editorial Board

A. Borovyk, S. Veremeev, O. Veremeichyk, H. Vertiienko, O. Halenko, V.
Diatlov, Ya. Kapranov, O. Kovalenko, I. Kondratiiev, T. Lönngren, S. Liashko,
O. Mavrin, R. Mankovska, J. Ostapczuk, A. Ostrianko, V. Pekarchuk, S. Ploky,
V. Polovets, O. Prigarin, O. Rakhno, G. Hausmann, V. Chentsova, O. Chernenko,
D. Cheshmedzhiev, N. Shlikhta, K. Yachmenikhin

Since 02.07.2020 this Journal is included in the **category B**
of the List of scientific professional publications of Ukraine,
whose publications are included in the results of dissertations
in specialties **032 “History and Archeology”** and **035 “Philology”**

Journal articles are indexed in **Google Scholar** and **OpenAIRE**

The magazine is published with the financial support of the Chernihiv Oblast State Administration 6 times a year

Ministry of Justice of Ukraine. Certificate of State Registration of the Print Media Series
KV № 23837–13677R from 03.04.2019
ISSN-print: 2518-7422
ISSN-online: 2518-7430

Address of the Editorship: 53 Hetmana Polubotka Street, Chenihiv, 14013, Ukraine
Phone for reference: +38-(046)-295-7418
E-mail: pavlenkoso1955@gmail.com
Old journal site: siver-litopis.cn.ua
New journal site: journals.urau.ua/index.php/2518-7422

ЗМІСТ

У глиб віків

<i>Дядечко О.</i> Дзвони давньої Русі та їх знахідки на території Чернігово-Сіверщини	4
---	---

Історія міст і сіл

<i>Гаркуша А.</i> Книга буття у настінному розписі Спасо-Преображенського собору (XI ст.) м. Чернігова	12
--	----

Церковна старовина

<i>Нижник Л.</i> До питання про володіння П'ятницького жіночого монастиря м. Чернігова за часів Гетьманщини (за документами Центрального державного історичного архіву України та іншими джерелами)	24
<i>Воробей Н.</i> Прославлення чудотворної ікони Іллінської Богоматері у XIX – на початку XX ст. (за матеріалами «Черниговских епархиальных известий»)	33
<i>Шуміло В.</i> Невідоме раніше Великопісне послання архієпископа Чернігівського Пахомія (Кедрова) як джерело до його біографії	41
<i>Глухенький А.</i> Закриття Борисоглібського собору м. Чернігова на початку 1930-х років	60

Мовою документів

<i>о. Мицик Ю.</i> Маловідомий чернігівський полковник Стефан Краснобашта	68
Дозвіл на прожиття на руїнах Батурина (публікація <i>о. Ю. Мицика</i>)	75
<i>Ситий І.</i> Реєстр сотням та козакам Київського полку	76
<i>Блакитний М.</i> Автобіографія археолога і нумізмата Валентина Шугаєвського	87

Розвідки

<i>Броварець Т.</i> Вплив підприємців-текстильників на епіграфічну вишивку (кінець XIX – перша половина XX ст.)	94
<i>Белько О.</i> Популяризація вогнетривого будівництва Полтавським губернським земством наприкінці XIX – на початку XX ст. шляхом безкоштовного постачання цегли й черепиці населенню губернії	103
<i>Ванжула О.</i> Амбітні плани та сумні реалії Чернігівського державного історико-культурного заповідника наприкінці 1920-х – на початку 1930-х рр.	113
<i>Лук'янець К.</i> Радянська районна преса Чернігівщини у 1932–1933 роках: джерелознавчий аспект	131
<i>Сергєєв С.</i> Деякі аспекти діяльності Чернігівського архіву у 20–30-х рр. XX ст.	142

Всесвітня історія

<i>Дятлов В.</i> Христоф Шерль і Лейпцизький диспут 1519 року: гуманістична дружба в лабіринтах теології	148
--	-----

Філологічні студії

<i>Борц С.</i> Агіографічний образ покровителя Київської Русі папи Климента I Римського	162
<i>Мушар Ф.</i> Агіографічний цикл св. Георгія у «Великих Мінеях Четїх» св. Димитрія Ростовського	167

Рецензії. Огляди. Анотації

<i>Гордієнко Д. Газін В. В.</i> Між Москвою та Варшавою. «Українське питання» у 1654–1667 рр. / наук. ред. проф. В. С. Степанков. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня “Рута”», 2019. – 372 с.	179
<i>Федоренко О. Анищенко В. О.</i> Ступенева професійна підготовка офіцерів Державної кримінально-виконавчої служби України: теорія та практика. Монографія. Чернігів: <i>Scriptorium</i> , 2020. 476 с.	186

Ігор Ситий

РЕЕСТР СОТНЯМ ТА КОЗАКАМ КИЇВСЬКОГО ПОЛКУ

DOI: 10.5281/zenodo.4018404

© I. Ситий, 2020. CC BY 4.0

Мета цієї публікації – ввести у науковий обіг нове, маловідоме архівне джерело з історії Київського полку XVII ст., що значно поглиблює наші знання про його кордони, сотні, козацьку старшину, кількісний та якісний склад тогочасного суспільства в межах означеної територіальної одиниці Гетьманщини. **Методологічно** робота ґрунтувалась на принципах науковості та об'єктивізму. Методи добирались з огляду на поставлену мету, переважно загальнонаукові задля поліпшення аналізу змісту архівного джерела. **Наукова новизна** полягає в тому, що реєстр заповнює прогалину в ранній історії цього полку, що вкрай погано досліджено через брак джерел. **Висновки.** Документ було представлено науковому загалу із збереженням мови, орфографії, пунктуації та структури оригіналу. Перелік сотень, згаданих у реєстрі, свідчить про те, що мова йде щодо історії полку до його поділу на правобережний та лівобережний. Актуальність публікації цього джерела добре ілюструють слова Ярослава Дашкевича: «Історію цього полку досліджено погано. Його територія часто змінювалася, хронологія багатьох сотень недостовірна. Після поділу України між Росією і Польщею (в Андрусові, 1667) було два Київські полки – лівобережний та правобережний (підпорядкований гетьманові Петру Дорошенку, 1667–1672; склад сотень незрозумілий)».

Ключові слова: козацька Україна, Київський полк, козак, реєстр.

Дослідникам козацької України бракує для реконструкції минувшини джерел, що особливо стосується XV–XVII ст. У Російському державному архіві давніх актів зберігається цікавий документ, у якому подані поіменні списки козаків Київського полку по сотням та куреням. Він дозволяє певною мірою заповнити одну з лакун ранньої історії цього полку¹. Власне датування документа відсутнє. Складається реєстр з 14 аркушів незвичного формату – вони дуже видовжені по вертикалі. Подібне оформлення ми бачимо у рукописному румунському Псалтирі XVIII ст., що зберігається у Чернігівському обласному історичному музеї імені В. В. Тарновського (інв. № Ал 941). Він налічує 214 аркушів розміром 32 x 10,5 см.

Царські архівісти датували реєстр близько 1699 р., про що йдеться на складеному ними титулі. Проте ми висуваємо версію щодо більш раннього датування джерела, а саме 1658–1660 рр., що, на нашу думку, більш відповідає дійсності. Про це свідчить аналіз прізвищ сотенної старшини реєстру.

Мартин Заліський, сотник бобровицький, у спеціальній літературі не відомий². У 1690-ті рр. на цьому уряді згадуються сотники Григорій Виридарський, Павло Бичок, Семен Наливайко, Прокіп Бичок, Михайло Хенцинський³. Не маємо відомостей, хто посідав уряд бобровицького сотника між 1650–1659 рр.⁴, але

¹ РГАДА. Ф. 124. Малороссийские дела. Оп. 3. Д. 1172. Реєстр казакам Киевского полку. Около 1699 года. Лл. 1–14. І.

² Кривошея В. В. Козацька старшина Гетьманщини. Київ: СтилоС, 2010.

³ Кривошея В. В. Українська козацька старшина. Київ, 2005. С. 178.

⁴ Там само. С. 178.

ймовірно, що це був саме Мартин Заліський. Можливо, він пов'язаний із Залеським Павлом, сенчанським сотником (1677) або з Степаном Залеським, гадяцьким писарем (1674)⁵. Степан Лапіка, можливо, насправді остерський сотник Степан Лапа, який посідав цей уряд у 1655, 1658, 1661 рр.⁶

У 1665 р. відомий мотовилівський сотник Грицько Половець⁷. Чи не був його попередником Гнат Половець, який, вірогідно, сам прийняв уряд від Степана Половця, котрий згадувався на цій посаді у 1649 р.⁸. Варто зауважити, що представники козацької родини Половців займали у 1649–1670 рр. в Білоцерківському полку уряди сотника у Кам'яному Броді, полковника, полкового обозного. Семен Половець у 1664 р. був генеральним обозним у гетьмана П. Тетері⁹.

У 1667 р. згадується правобережний київський полковник Костянтин Матюта, котрий, як польський ставленик, перебував у Білій Церкві¹⁰. В. В. Кривошея називає його Костянтином Матюткою або Матютюю Григоровичем. До цього він займав уряди васильківського сотника Київського полку (1662, січень), васильківського полковника (1662, березень), київського полковника (1662, травень) і став родоначальником родини Матюшенків.

Невідомий у літературі полковий хорунжий Іван Опришко, мабуть, займав цей уряд до 1663 р., оскільки саме від цієї дати починається реєстр відомих урядовців¹¹. У реєстрі згаданий Михайло Панкевич, броварський сотник. Ми висловлюємо думку, що це Михайло Панкевич, полковник чорнобильський (1649), горностайпільський сотник (1651)¹². У документі зафіксована також сотня Пішкова. Можна припустити, що ця інформація якимось пов'язана з київським сотником Григорієм Пещенком (1649)¹³ або київським полковником Євстафієм Пішко (1653–1654)¹⁴.

Перелік сотень, згаданих у реєстрі, свідчить про те, що ми маємо справу з історією полку до його поділу на правобережний та лівобережний.

Актуальність публікації цього джерела добре ілюструють слова Ярослава Дашкевича: «Історію цього полку досліджено погано. Його територія часто змінювалася, хронологія багатьох сотень недостовірна. Після поділу України між Росією і Польщею (в Андрусові, 1667) було два Київські полки – лівобережний та правобережний (підпорядкований гетьманові Петру Дорошенку, 1667–1672; склад сотень незрозумілий)»¹⁵.

Документ подано із збереженням мови, орфографії, пунктуації та структури оригіналу. Знаком // позначені початок та кінець аркушів.

⁵ Заруба В. М. Адміністративно-територіальний устрій та адміністрація Війська Запорозького у 1648–1782 рр. Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛТД», 2007. С. 265.

⁶ Кривошея В. В. Українська козацька старшина. Київ, 2005. С. 175. У В. М. Заруби згаданий (1658) як Лапека Степан (Заруба В. М. Адміністративно-територіальний устрій та адміністрація Війська Запорозького у 1648–1782 рр. Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛТД» 2007. С. 286).

⁷ Там само. С. 172.

⁸ Кривошея В. В. Козацька старшина Гетьманщини. Київ: Стилос, 2010. С. 590. У В. М. Заруби згаданий (1649) як Степан Половий (Заруба В. М. Адміністративно-територіальний устрій та адміністрація Війська Запорозького у 1648–1782 рр. Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛТД», 2007. С. 53, 314).

⁹ Там само. С. 590.

¹⁰ Кривошея В. В. Українська козацька старшина. Київ, 2005. С. 166, Дашкевич Я. Гетьманська Україна: полки. Полковники. Сотні. Лівобережжя. 1. *Пам'ятки України*. 1990. № 2. С. 12.

¹¹ Кривошея В. В. Українська козацька старшина. Київ, 2005. С. 169.

¹² Кривошея В. В. Козацька старшина Гетьманщини. Київ: Стилос, 2010. С. 567.

¹³ Кривошея В. В. Українська козацька старшина. Київ, 2005. С. 170.

¹⁴ Дашкевич Я. Гетьманська Україна: полки. Полковники. Сотні. Лівобережжя. 1. *Пам'ятки України*. 1990. № 2. С. 12. В. В. Кривошея називає його Пещенко Євтухом (Кривошея В. В. Українська козацька старшина. Київ, 2005. С. 166).

¹⁵ Дашкевич Я. Гетьманська Україна: полки. Полковники. Сотні. Лівобережжя. 1. *Пам'ятки України*. 1990. № 2. С. 12.

Связка

№ 1194 (закреслено)

№ 1172

Архив древний
отделение 2
Малороссийские подлинные акты
Около 1699 года
Реестр сотням и козакам Киевскаго полку

XI

13 пр. к. 12

14 л //

Реестр мне на память Мартину Залѣскому сотнику Бобровицкому велес... на-
йдуе товарыст[ва] нашего бобровицкого и всего повѣту до сотни моей належит

Напрод Мартина З[ал]еского курѣн
Иван Мартинов сын
Юско Козорѣзенко
Клим Швед
Мисечко Дубинка
Игнат Брук
Лаврин Боровик
Хвеско Цырненко
Опанас Тютютко
Опанас Несчерет
Максим Моруженко
Радко Гробинужченко
Иван Опенченко
Отрушко Счербинка
Пилип Тимошенко
Омелко Будниченко
Тишко Капитаненко
Павел Якименко
Васко Олешченко
Остап Брыл
Яцко Янчарин
Опанас Стрижиборода¹⁶
Атаман Васко Глушко
Левко Турчин
Иван Ерешченко
Васко Панченко
Максим Москал
Андрѣй Мишко
Гаврило Шиган //
Корнѣй Глѣбко
Яцко Половинник
Семен Лапик
Семен Прихѣдченко
Омелко Билуга
Ян Турчин
Яцко Пешенко

Стецко Давыдук
Васко Тимченко
Иляш
Васко Демиденко
Улас Романенко
Атаман Иван Маковѣй
Павло Онопрѣнко
Гаврило Ничипоренко
Иван Васченко
Карп Хомутниченко
Микита Нечаенко
Семен Дудка
Евхим Штурменко
Максим Маковѣнко
Гришко Литовченко
Грицко Городенский
Васко Грипенко
Янко Онисченко
Чемерис
Пилип Вовк
Грицко Краснооченко
Атаман Иван Жук
Миско Жук //
Хома Мовчаненко
Данко Павленко
Степан Плескас
Андрѣй Пластун
Васко Пустовудтенко
Лаврик Негуленко
Иван Жмиченко
Максим Пешенко
Степан Митченко
[...]ерин Коломиец
Иван Коломиец
Атаман Тимуш Шчебетенко
Евхим Киндуля
Кузма Москал
Гарасим Дешченко

¹⁶ Тут і далі відокремлення горизонтальною лінією за оригіналом.

Пилип Зазимченко
 Васко Донец
 Матв'їй Овд'їенко
 Хома Овд'їенко
 Иван Рымаренко
 Охр'їм Шрамко
 Дмитро Горбаницин
 Атаман Стецко Романенко городовый
 Ониско Коробченко
 Васко Писар
 Борис Кривошина
 Иван Рымза
 Улас
 Юско Ясченко
 Кондрат Доржченко//
 Васил Пшеничний
 Наум Климашенко
 Опанас Климашенко
 Васил Скороход
 Матв'їй Якушченко
 Овсий Скороход
 Степан Скороход
 Юсчило Шулженко
 Васил Пушкаренко
 Степан Стасенко
 Иван Масло
 Матв'їй Толочченко
 Атаман Евтух Василкувец
 Хведор Василкувец
 Сахно Жмака
 Кондрат Оксаченко
 Андр'їй Нестроченко
 Семен Василкувец
 Дацко С'їнченко
 Лавр'їн Сикорский
 Гришко Бакланенко
 Максим Горбатый
 Иван С'їрик
 Андр'їй Передер'їй
 Матв'їй Юсченко
 Хведор Жданенко
 Атаман Яцко Антоненко
 Юско Филченко
 Васко Опрошченко
 Васко Иляшенко //
 Матв'їй Иляшенко
 Трохим Шолудченко
 Козма Берегун
 Курило Берегун
 Ониско Дорожко
 Наум Лысый
 Горбатый Хумка

Нестер Смычок
 Олекс'їй Турган
 Давыд Томиленко
 Андр'їй Карпенко
 Степан Быченко
 Гришко Хвилченко
 Петро Хвилченко
 Васечко
 Максим Хомовский
 Атаман Юрко
 Павел Демен
 Прокуп Василенко
 Сава Засодченко
 Иван Чепенко
 Евхим Лисовец
 Трохим Иляшенко
 Андр'їй Левченко
 Леско Корноух
 Ярема Гуртовый
 Юско Высокотиненко
 Евхим Чудновец
 Саско Будка
 Карп Брун
 Артем Носвоглуд
 Осип Богданенко
 Данило Быба //
 Хвеско Ковал
 Карп Лазоренко
 Опанас Чечутка
 Грицко Котенко
 Атаман Дешко Повторацкий
 Хвеско Калениченко
 Хведор Калениченко
 Данило Миценко
 Роман Барышполец
 Иван Пустовит
 Кондрат Сысенко
 Стефан Матюшченко
 Ярема Бовтовченко
 Грицко Володымерец
 Яцко Козорог
 Наумец Рашченко
 Грицко Левоненко
 Михно Кримов зят
 Харко Царик
 Семен Плотницкий
 Атаман Иван Бовтенко
 Петро Коровий
 Матюшко Ерченко
 Хома Мандык
 Юско Ерченко
 Радко Жданенко

Лаврен Богданенко
 Прудко Чернобываленко
 Павло Денисенко
 Стас Бут
 Раско Осавул
 Яцко Оникѣнко
 Степан Пилипенко
 Васко Жекало //

Атаман Леско Бовтенко
 Хведор Билдѣнко
 Юшко Пархоменко
 Васко Серженко
 Иван Лавренко
 Гаврило Полетуненко
 Хвеско Довгополенко
 Павел Билдѣнко
 Пархим Ярошенко
 Ониско Бесалык
 Сухий Тишко
 Хвеско Лободенко
 Андрѣй Силенко

Атаман Иван Острица
 Сас Тимошенко
 Иван Земский
 Иван Мѣх
 Денис Сахненко
 Матвѣй Кузменко
 Иван Белоусенко
 Сац Личибоженко
 Остап Гугнивенко
 Овдѣй Вергуненко
 Миско Гарашченко
 Степан Морозенко
 Отрушко Дульник
 Адам Бобыренко
 Матвѣй Скоченко
 Хвеско Дудочка
 Андрѣй Хрыстенко
 Пархум Потапов брат
 Хведор Васченко //

Атаман Самурко Онисченко
 Улас Салогуб
 Сидор Летенко
 Потап Ровченко
 Харченко Филип
 Пархум Дюдювко
 Иван Мѣхѣнко
 Ющенко Остап
 Зѣнко Косач
 Мишко Лопушко
 Кирѣй Хвилоненко
 Юско Ус

Смѣико Яцко
 Семен Воропий
 Роман Сивченко
 Савка Лопата

Атаман Мартин Видченко
 Хвеско Гордученко
 Максим Наливайко
 Яцко Коломыец
 Иван Нерѣжченко
 Степан Нерѣжченко
 Гарасим Дудченко
 Хвеско Школенко
 Петро Красношапка
 Иван Оксанич
 Михал Погорѣлко
 Гришко Красношапченко
 Максим Мяленко
 Яким Добробитко
 Карп Горбатый
 Вакула Панченко
 Павел Горкавого брат
 Онанка Ющенко
 Дацко Юркув зят
 Богдан Панченко
 Остап Тригубенко //

Реєстр сотни Василковской
 Первый сотник

Костя Матютенко
 Демян Яценко
 Федор Юхненко
 Клим Кузменко (або Кубенко)
 Хома Опанасенко
 Яцко Дорохвѣнко
 Миско Холоденко
 Васил Грасименко
 Игнат Филоненко
 Костя Яценко
 Евтух Кузменко
 Демян Петренко
 Гараско Саганенко
 Гаврило Соганенко
 Хома Москименко
 Гапон Шутпаненко
 Аврам Лукьященко
 Иван Войтенко
 Хвеско Керѣнко
 Васил Петренко
 Харко Андросенко
 Васил Терешченко
 Лаврѣн Корнѣнко

Ярмола Сыченко
 Сень Сыченко
 Ониско Марченко
 Иван Марченко
 Хведор Мартиненко
 Стецько Лаврѣненко //
 Иван Волошин
 Юрко Евдокименко
 Каленик Капустенко
 Роман Семененко
 Охрѣм Лобѣченко
 Семен Кунашенко
 Хварко Мандзенко
 Гришко Микатенко //
 Иван Кулага
 Илья Щербаненко
 Яцко Черкесь
 Кузма Денисенко
 Васко Бут
 Михайло Нестеренко
 Мирон Кившенко
 Гришко Дѣдковський
 Гаврило Мойсѣенко
 Есиф Бутромѣенко
 Трофим Стелмах

 Иван Жупаненко атаман Глеваский
 Миско Лесченко
 Микита Уласенко | Ничипор Довжъко¹⁷
 Микула Губченко
 Грицко Бондаренко
 Грицко Мартиненко

 Миско Даниленко атаман Гвоздовский
 Артем Болух
 Ігнат Гулевиченко
 Пилип Гулевиченко

 Гришко Антоненко
 Марко Павленко | Преварцы¹⁸

Федор Шахраенко атаман Борщовский
 Яско Костырка
 Иван Коломуец
 Ісай Надѣенко
 Федор Сергиенко //

¹⁷ Так в оригіналі відокремлено вертикальною рисою.

¹⁸ Так в оригіналі відокремлено вертикальною рисою.

Сотни полковничое що по селам
 Наперед
 Васко Семенович¹⁹ атаман Рословский
 Гришко Косинский
 Гришко Карпенко
 Тимош Петренко
 Васко Шумский
 Миско Грубка
 Гришко Яременко
 Яцко Мишченко
 Яким Савоненко
 Сила Погребченко
 Гришко Мишченко
 Гришко Демиденко
 Павел Лотышенко
 Андрѣй Семененко

 Сава Гавриленко атаман Хотовский
 Степан Федченко
 Тимош Охрѣменко
 Иван Зоппенко
 Гаврило Самоненко
 Гаврило Комыш
 Корнѣй Максименко
 Павел Плужниченко
 Тимош Третьяченко
 Федор Калачниченко
 Остап Сынченко
 (Павел – закреслено) Тимош Лажченко
 Андрѣй Петренко
 Артем Трохименко атаман Гатенский
 Хоружый полковный
 Иван Опришко //
 Гришко Олѣхвѣренко атаман Борщовский
 Березовского
 Макар Малченко
 Грицко Лучченко
 Васко Куриченко Сотня Пѣшкова²⁰
 Павел Соболенько
 Павел Занченко
 Карп Незамаенко
 Манко Гавриленко
 Семен Трохименко
 Яцко Сенченко
 Кондрат Трохименко

 Грицко Древенченко атаман Борщовский
 нижшой
 Филон Мотузенко
 Гришко Ногенко
 Климент Ігнатенко
 Грицко Мищенко

¹⁹ Підкреслено в оригіналі.

²⁰ Так винесено в оригіналі.

Мартин Ігнатенко	Хведор Хромец
Данило Сахненко атаман Янковский	Іван Кавешский
Мартин Бугаенко	Юско Степаненко
Мойсїй Ступаченко	Курило Хоружий
Жданенко Васил	Гордий Позняк
Хвеско Марченко	Артюх Белодиденко
Іван Опришко	Максим Максимович
Демко Шыченко	Іван Калина
Савка Даниленко атаман Крушынский	Іван Корнилович
Яцко Гришченко	Демид Шынкгириенко
Мартин Товстолїп	Точилный Іван / Продовження 1-го
Григорий Остапенко	стовпчика
Ничипор Смоляра	Опанас Васылиевич
Степан Свинаренко	Гаврило Гавриленко
Семен Мисшиченко	Максим Василович
Олекса Чоп[у]рненко //	Грицко Коledenко
	Хвеско Осмачка
Мїхайло Панкевич сотник Броварский	Хвеско Мелник
Іван Белогородец ²²	Іван Василович
Петро Махаринский	Данило Сеневиц
Пилип Мартиненко	Мартин Степанович
Іван Завадзкий	Роман Ігнатович
Іван Ралецкий	Тишко Пилипович
Ничипор Буката	Ісай Лу[кя]нович / Продовження 2-го
Хвеско Жданович	стовпчика
Гаврило Мїроновский	Іван Лавриненко
Борыс Алексіенко	Оноприй Хоменко (або Поменко)
Евхим Чернобрувка	Сыдор Гапоненко
Матвий Пинчук	Васко Фартушный
Проценко Хвеско	Степан Полуночный
Грицко Хотовец	Антун Васылиевич
Васко Хотовец	Клим Минченко
Іван Бакгинский	Максим Семенович
Василей Іванович	Артюх Кондратович
Степан Мартин	Хведор Ісаевич / Продовження 1-го
Гайдиченко Андрий	стовпчика
Іван Шымакувский	Іван Павлович
Мїхайло Федорович	Мишко Хведорович
Гришко Томашович	Максим Радченко
Іван Буката / (2-й стовпчик)	Яцко Прокепенко
Демян Шыдловский	Тимух Артюхович
Веремий Шыдловский	Свирид Окун
Костя Подтелицкий	Пархум Охримович
Богдан Лысий	Богдан Яцкович
Грицко Кушка	Ононя Мозолоенко
Леско Янушевский	Сава Богданенко
Остап Потапченко	Васко Хвилоневич
Гордий Богданович	Денис Ешченко
Антун Ілейченко	Корний Ісаенко
	Іван Мишченко / Продовження 2-го
	стовпчика
	Іван Кондратович

²¹ Так винесено в оригіналі.

²² Звідси текст розміщений на сторінці у 2 стовпчики.

Каленик Демяненко
 Хведор Науменко
 Радко Хведорович
 Омелян Якимович
 Гарасим Демянко
 Антун Исаевич
 Курило Кузменко
 Богдан Артемович
 Хведор Тимошенко
 Трохим Киряченко
 Дмитро Сидоренко
 Сапон Клов / Кінець 2-го стовпчика
 Иляш Поликарпович

Василий Дворувий
 Матвѣй Кожуховский
 Мартин Холодок
 Петро Лисовец
 Павел Пустовойтенко
 Семен Кравченко
 Пашко Супруненко
 Сацко Стефан
 Хома Броварец
 Хведор Пушенко
 Каленик Мешценко
 Ничипор Шабалтас //

Реестр к его млсти пана сотника Мотовиловского Игната Половца сотника
 Мотовиловского зо всѣм посполу товариством так ся в собѣ мает

Грицко Половченко
 Феско Половченко
 Костя Половченко сотниченко Мот:
 Павел Федоренко
 Иван Хоменко
 Савка Хибинченко
 Паско Татариненко
 Хвеско Татариненко
 Иван Онащенко
 Иван Миценко
 Гаврило Павленко
 Хвеско Бистринченко
 Панас Тарабан
 Андрѣй Колѣсченко
 Петро Цисенко
 Андрѣй Третяк
 Гарасим Березенко
 Процик Гирманенко
 Васил Коломиец
 Андрѣй Шаповаленко
 Миско Шкоденко
 Гаврило Полонский
 Миско Цвиркун
 Степан Думенко
 Иван Иляшенко
 Демко Кравец
 Иляш Жучок //
 Игнат Тригубенко
 Иван Семенко
 Иван Рибаченко
 Грицко Козик

Иван Крупка
 Пархом Силивоненко Лисянский
 Левицкий Шепелявий
 Семен Чорномаз Солтанновский
 Остап Поплавченко
 Яков Онисченко
 Микита Калаченко
 Шенкгер Добрунущенко
 Яско Сакало
 Сидор Свдерский
 Стецко Кострубенко отаман слобудский
 Грицко Безрученко
 Явко Сиродатченко
 Лукян Коросченко
 Миско Ковал
 Васил Туниченко
 Иван Телеменко
 Ярмола Гришченко
 Герасим Товстика
 Михалко Старий слобудский
 Гавриил Сенченко отаман
 белгородский
 Иван Епиченко
 Степен Кукленко
 Герасим Олѣйник
 Миско Лучченко
 Гришко Ковганченко
 Хведор Кулѣш
 Хведор Козорѣз
 Павел Шебунка

Тимуш Турик //	Яцко Семенович
Атаман киевський Гишко Іванович ²³	Антон Оноприєвич
Ничипор Андреевич	Степан Михайлович
Федор Дмитрович	Яско Ілеко
Павел Максимович	Кузма Ермоленко
Іван Кононович	Хома Савченко
Семен Михнович	Яско Якубенко
Гришко Лавренович	Іван Веремієвич
Гришко Фесенко	Гарасим Потапович
Мишко Федорович	Лаврин Михайлович
Федор Малкевич	Андрій Мишкович
Іван Семенович	Омелян Ермоленко
Опанас Гарасович	Іван Ермоленко
Василій Юскович	Мойсій Осѣпович
Адам Іванович	Ісай Криштопович
Макар Кондратович	Матвѣй Супрунович
Яцко Максимович	Богдан Данилович
Гаврило Левкович	Семен Артемович
Аврам Олексієвич	Прокуп Нагайський
Іван Матвѣєвич	Тишко Мануйленко
Наум Потапович	Антун Лаврененко //
Гишко Олексієвич	Матюша Пѣшко
Іван Гишкович	[Петро Тоский або Московий] //
Степан Петренко	
Прокуп Павлович	Реєстр сотни Острицької
Богдан Савич	Степан Лапѣка сотник острицький
Кондрат Семенович	Хвилун Хварбутка
Іван Прокопович	Остап Вербицький
Степан Клен	Нечай Любечанин
Гаврило Федорович	Хома Оснікович
Степан Якимович	Хвеско Прокопович
Гришко Ермоленко	Роман Ларкович
Ілья Харкович	Василій Рожовець (або Розовець)
Семен Тимошенко	Лазар Денисович
Яско Іванович	Сахно Денисович
Федор Калиновський //	Сава Повторацький
Савоско Федорович	Левко Подтереб
Тимош Григорович	[Ми]Сава Недѣлченко
Сахно Степанович	Іван Козлувський
Роман Федорович	Гаврило Бѣлик
Яцко Іванович	Семен Буткович
Мехід Харкович	Гришко Селькович
Гришко Лавренович	Стасенко Яско
Гаврило Іванович	Степан Демиденко
Федор Крискович	Семен Ташутенко
Гарасим Веремієнко	Кузма Ташутенко
Андрій Тимушкович	Хвеско Волевач
Артем Савоненко	Степан Костюченко
Кондрат Даниленко	Андрѣй Гоголюєць
Астап Яцкович	Матвѣй Шутий
	Сава Юленко
	Окула Бабориченко

²³ Звідси і далі відокремлення горизонтальними рисками відсутнє.

Іван Прийма	Сахно Пуненко
Андрій Пасичан (або Пасинча) //	Машко Мацуїкович
Самуйло Савенко	Павел Виповзовець
Кошин Андрій	Лезар Василевич
Іван Пашченко	Пашиненко Богдан
Сахно Куквар	Тит Малашченко
Сорока Хведор	Савуско Пыталенко
Іван Кукваренко	Лаврен Бояриненко
Юско Кошинов Несин	Ілья Логвиненко
Лаврен Шапковаленко	Козма Авраменко
Слюзка Павел	Михал Салонїденко
Воробей Артем	Яцко Печинний
Пилип Бобруйко	Хома Скорина
Іван Бобруйко	Васко Береза
Іов Карпоченко	Оникий Опанасович
Яцко Карпоченко Кондратов	Гришко Комначенко
Іван Москаленко	Ничипор Терешченко
Андрій Семенович	Петро Ясченко
Андрій Трусїйкович	Луцко Патчен
Іван Радченко	Ониско Русанович
Сидор Лецков син	Еско Зайченко
Гришко Прийма	Евсїй Шищенко
Ничипор Ігнатенко	Павел Яковенко
Чапля Васко	Степан Гавориленко
Хведор Булка	Петро Одейрейченко
Дацко Белоусченко	Матвїй Плескаченко
Ларко Степаненко	Тарас Лисенко
Демид Веремейченко	Ігнат Бобруяница
Терешко Савенко	Туровець Хвеско
Петлиця Ігнат	Андрій Омелченко
Лаврен Роровцов зят	Семен Колодчин брат
Евхим Логвиненко	Шолойко Юрій //
Іван Кобилський	[Артюх] Барадиненко

References

- Dashkevych, Ya. (1990) Hetmanska Ukraina : Polky. Polkovnyky. Sotni. Livoberezhzhia [Hetman's Ukraine : Regiments. Colonels. Sotnias. Left Bank]. *Pamiatky Ukrainy – Monuments of Ukraine*, 2, 11–13.
- Kryvosheia, V. (2010). Kozatska starshyna Hetmanshchyny [The Cossack Officers of Hetmanate]. Kyiv, Ukraine.
- Kryvosheia, V. (2005). Ukrainska kozatska starshyna [Ukrainian Cossack Officers]. Kyiv, Ukraine.
- Rossiiskij gosudarstvennyj arkhiv drevnikh aktov (RGADA) – Russian State Archive of Ancient Acts (RSAAA). F. 124. Op. 3. D. 1172. L l. 1–14. I.
- Zaruba, V. (2007). Administratyvno-terytorialnyi ustrii ta administratsiia Viiska Zaporozkoho u 1648–1782 rr. [Administrative-territorial structure and administration of the Zaporozhian Army in 1648–1782]. Dnipropetrovsk, Ukraine.

Ситий Ігор Михайлович – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Чернігівського обласного історичного музею імені В. В. Тарновського (вул. Музейна, 1, Чернігів, 14006, Україна).

Sytyi Igor M. – Ph.D. in Historical sciences, Senior Research Fellow at V. V. Tarnovskyi Chernihiv Historical Museum (4 Muzeina Street, Chernihiv, 14000, Ukraine).

E-mail: igorsyty@gmail.com

REGISTER TO SOTNIAS AND COSSACKS OF THE KYIV REGIMENT

The purpose of this publication is to introduce into scientific circulation a new, little-known archival source on the history of the Kyiv Regiment of the 17th century, which significantly deepens our knowledge of its borders, Sotnias, Cossack officers, quantitative and qualitative composition of contemporary society within the Hetmanate. Methodologically, the work was based on the principles of science and objectivism. The methods were selected taking into account the set goal, mainly general scientific in order to improve the analysis of the content of the archival source. The scientific novelty is that the register fills a gap in the early history of this regiment, which is extremely poorly researched due to lack of sources. Conclusions. The document was presented to the scientific community with the preservation of the language, spelling, punctuation and structure of the original. The list of hundreds mentioned in the register indicates that it refers to the history of the regiment before its division into right-bank and left-bank. The relevance of the publication of this source is well illustrated by the words of Yaroslav Dashkevych: «The history of this regiment has been poorly researched. Its territory has changed frequently, the chronology of many hundreds is unreliable. After the division of Ukraine between Russia and Poland (in Andrusiv, 1667) there were two Kyiv regiments – left-bank and right-bank (subordinated to Hetman Petro Doroshenko, 1667–1672; the composition of hundreds is unclear)».

Key words: Cossack Ukraine, Kyiv regiment, Cossack, register.

Дата подання: 25 червня 2020 р.

Дата затвердження до друку: 3 серпня 2020 р.

Цитування за ДСТУ 8302:2015

Ситий І. Реєстр сотням та козакам Київського полку. Сіверянський літопис. 2020. № 4. С. 76–86. DOI: 10.5281/zenodo.4018404.

Цитування за стандартом APA

Sytyi, I. (2020). Reiestr sotniam ta kozakam Kyivskoho polku [Register to Sotnias and Cossacks of the Kyiv Regiment]. Siverianskyi litopys – Siverian chronicle, 4, 76–86. DOI: 10.5281/zenodo.4018404.

